

DUHOVNO ŽIVLJENJE

84

Družinski
tednik za
slovenske
izseljence

LA VIDA ESPIRITUAL
Revista Semanal
A VIDA ESPIRITUAL
Revista Semanal
THE SPIRITUAL LIFE
Weekly Review

LETO III AÑO
KNJIGA V. LIBRO

BUENOS AIRES
6 — IV — 1935

DUHOVNO ŽIVLJENJE

Splošna kulturna tedenska slovenska izseljenska družinska revija.

Ustanovitelj in glavni urednik: Josip Kastelic.

Urednik SLUŽBENEGA VESTNIKA Slovenske katoliške misije za Južno Ameriko: Vsakokratni odgovorni izseljenski duhovnik.

Urednica ŽENSKEGA VESTNIKA: Marija Vodepivčeva, Rosario.

Urednica NAŠEGA MLADEGA RODU: Krista Hafnerjeva, učiteljica, Jesenice na Gorenjskem, Jugoslavija.

Naročnina znaša:

- a) Za Republiko Argentino in vse ameriške dežele, vključeno Severoameriške Združene države in Kanado, letno \$ 5.-- (arg. pap. pesov), milreis 20.--, severoameriški \$ 1.50, uruguajskih pap. \$ 3.50, čilenskih \$ 35.--.
- b) Za evropske in vse ostale države: letno \$ 6.-- (šest argentinskih pesov v papirju), ali Din 70.--, francoskih frankov 25.--, Lir 20.--, mark 4.50, holandskih gld. 2.50, šilingov 10.--, sterling 0.35, belgijskih frankov 35.--.

Da si beračemu omogočimo naročitev našega lista, sprejemamo na račun naročnine vsak mesec, tudi če nam ga pošljete v znakah, in bomo pošiljali naročniku list dva meseca za vsak plačani peso.

Naročnino je najboljšje nakazati v argentinskih pesih m/n, bodisi v priporočenem pismu, bodisi potem bančnega čeka "sobre Buenos Aires", ali s poštanim giro, ne pa z bančnimi čeki, ki se glasijo na tuje valute.

Buenos Aires -- Banco Germánico, Av. L. N. Alem 150. Kdor ima pri nji vlogo, mu ni treba pošiljati denarja, temveč lahko piše banki, naj nam ona izplača naročnino kar iz njegove hranilne vloge.

Buenos Aires -- Banco Holandés, Bmé Mitre 234. Kdor ima pri nji vlogo, mu ni treba pošiljati denarja, temveč lahko piše banki, naj nam ona izplača naročnino kar iz njegove hranilne vloge.

Buenos Aires, La Paternal. -- J. Živec, Osorio 5087, sprejema naročnino in oglase.

Jugoslavija: Zadržna gospodarska banka v Ljubljani, Miklošičeva cesta. s pripombo: za Dubovno življenje, Buenos Aires.

Brazil: Banco Germánico, Rio de Janeiro, Rua Alfandega 5 -- Banco (Nadaljevanje na 3. str. ovitka)

LA VIDA ESPIRITUAL
BUENOS AIRES, ARGENTINA

Avalos 250, U. Telef. 59 (Pat.) 3919.

Lipetov bič

Kot bi ga pičilo, je Urh planil pokonci. Škripal je z zobmi, divje gledal in stiskal pesti. Melkov ga je prijel za stisnjeno pest in mirno, siadko rekel Lipetu:

“Seveda bo šel. Kdo pa pravi, da ne pojde? Le malo še počakaj, saj ne gori hiša. Nekaj se moramo še pomeniti.”

“Hitro naredite”, se je udal Lipe. “Počakal bom”.

Oni trije so se spogledali. Urha je spet prijela jeza. Tisti možak pa, ki ga Lipe ni poznal, se je zaničljivo smejal: “Varuštvo! Urh, zelen si, da preneseš tako varuštvo”, se je rogal.

Zdelo se je, da bo Urh zdaj zdaj izbruhnil. Toda Melkov je bil zopet urnejši. “Poslušaj, Lipe”, je dejal, “kar se imamo zmeniti, ni zate. Pojdi domov in reci, da Urh takoj pride.”

“Ne, ne pojdem”, je jezno povedal Urh. “Sam pojdi domov, seme beraško, jaz pa bom šel, kadar se bo meni zdelo. Vsaka beraška uš mi bo ukazovala, kakopak! In če doma izblekneš, kje si me dobil, ti jutri jezik pristrižem. Sto zlomkov, bliskalo se ti bo pod očmi, čeprav bo jasno, to ti povem. Ali si razumel?”

“Razumel”, je rekel Lipe. Čuden pogum mu je zrastel v srcu. Čim nasilnejši je postajal Urh in čim bolj divje je grozil, tem lažje je bilo njemu pri srečanju. Čutil je Urhovo onemoglo jezo, vedel je, da se ga Urh boji. To mu je dajalo poguma, kakršnemu se je pozneje sam čudil. “Zdaj grem ven na cesto”, je še dostavil. “Če te čez pet minut ne bo za menoj, pojdem sam domov. Toda doma

bom povedal, kje sem te našel in v čigavi družini. Prav gotovo bom povedal!"

Zadnje besede je izgovoril že med vrati.

Odšel je na cesto. Nebo je bilo polno zvezd in v njihovem svitu so se bleščali sivi vrhovi bližnjih gora ko mračne sence. Stopal je po cesti sem in tja. Skoraj ga je postalo strah.

Kmalu je stopil Urh iz gostilne in se mu pridružil. Pljunil je predenj in divje zaklel:

"Ali si me zares čakal? Menda že sam poznam pot domov? Glej, da izgineš. In če mi še kdaj prideš na pot, potem..."

Zažugal je s pestjo in izginil v noč.

Lipe je ostal sam. Za hip ga je stresla groza. Kaj naj stori? Naj li pove stricu Balantu, da je našel Urha z Melkovim?

Ne, molčal bo.

Sam pa je zdaj vedel dvoje: da je Melkov skrnil puško, ko ga je zagledal, in da so se ga ustrašili. Nekaj so skrivali ti trije, nekaj so skrivali, samo da Lipe še ni vedel kaj.

Drugega dne je poiskal Joza. Povedal mu je kaj je snoči doživel.

"No, saj sem vedel. Ta Melkov! Ne bo odnehal, dokler je pošteno ne izkupi. Poznam, kako je, kadar ta žilica prime človeka. Ampak, da so tudi Urha dobili med se? To ni dobro, ne, to ni dobro. Fant je vihrav in ne pomisli, kaj dela."

Še je zmajeval z glavo in mrmral sam s seboj.

"Kaj so hoteli s tisto puško?" je spraševal Lipe. Joza pa je zamišljen strmel predse in ni odgovoril.

5. Pastir.

Sredi meseca junija ko se je že oglašal sveti Janez in je bila praprot v gozdu vsa bela v dišečem cvetju, je rekel stari Joza Lipetu: "Tekmeca imaš. Tudi Blažon se ponuja Balantu. Ni prida fant in ga ne maram za pomočnika. Zadnji čas je, da se po-brigaš za službo in stopiš do strica."

Lipe je povetil glavo. Kako naj gre do strica, ko pa gotovo ne bo ničesar dosegel? Urh bo branil. Da, Urh. Od tistega večera, ko je šel ponj v gostilno, je imel v Urhu hudega sovražnika. Dobro je to vedel. Žalostno je zmajal z glavo v misli nanj.

S težkim korakom je odšel v vas. Po onem dogodku se z Urhom nista več srečala.

Na vežnem pragu sta trčila skupaj. Urh se je pravkar z motiko na rami odpravljal na njivo. Lipetu je zastala sapa, ko ga

Bratovščina živega rožnega venca za slovenske izseljence v Južni Ameriki je sklenila, da bo finansirala posebno velikonočno številko Duhovnega življenja, ki bo izšla danes teden, dne 13. aprila, to je v soboto pred cvetno nedeljo, v povečanem obsegu in v zelo pomnoženi nakladi, vendar za isto neverjetno nizko ceno desetih centavov za izvod. Poleg drugih važnih in zanimivih sestavkov bo prinesla ta številka tudi štiri strani dolgo, nalašč za našo revijo prirejeno in slovenskemu cerkvenemu zboru v Buenos Airesu posvečeno slovensko skladbo z notami.

Na to številko že danes opozarjamo vse prijatelje lepe slovenske knjige v Južni Ameriki. Rezervirajte si svoj izvod pravočasno. Pošljite revijico svojim prijateljem izseljencem. Ne pozabite obdarovati z njo svojcev v domovini, ker bo najcenejše in res zelo primerno velikonočno darilo, katerega bodo gotovo vsi veseli. Če želite, da jo mi razpošljemo Vašim cenjenim sorodnikom, prijateljem in znancem, nam pošljite prosimo čimprej njihove točne naslove in tolikokrat po deset (za inozemstvo po petnajst) centavov, kolikor izvodov želite, da pošljemo po Vašem naročilu.

je zagledal. Urh je pobledel, škrtnil z zobmi, pa se mahoma spremenil in rekel prijazno:

“Kaj bi pa ti rad?”

Lipe je za hip pomišljal, ali bi mu povedal, po kaj je prišel.

“K stricu bi rad. Prosil bi ga, če me vzame za pastirja v planine. “In ko je videl, da ga Urh prijazno gleda, je pogumno dostavil:

“Morda bi še ti zame prijazno besedo izpregovoril. Res zdaj še ne znam pasti, pa se bom že naučil. Joza bo zraven in njemu bom že znal pomagati.”

“Prepozen si”, je zmajal Urh z glavo. “Blažonu sem že obljubil.”

Lipe se je ves zmedel. No, zdaj je konec njegovih načrtov. Nič ne bo z zaslužkom, s katerim je hotel olajšati materi težko življenje. In nič s tistim lepim bivanjem na planini, o katerem mu je Joza toliko pripovedoval. Zdaj je vsega konec.

Sovražnost je vstajala v njem do Urha, ki mu noče pomagati do poštenega dela. Jezno je bleknil:

“Nemara misliš, da ti bo Blažon pomagal v gorah in ti bo skrival puško?”

Urh je prebledel. Zamahnil je z roko, a jo nenadoma pritegnil nazaj, ne da bi udaril. Stari Balant je stal za njima.

“Kaj pa se vidva zopet pisano gledata”, ju je nagovoril. Urh ga je prestrašen pogledal in se nato z očmi vsesal v Lipeta.

“Zakaj pa se ti več ne prikažeš?” se je Balant obrnil k Lipetu. “Zadnjič si Urha našel in ga domov poslal — no, preveč lahko to delo ni bilo, sočim. Po kovača te pa ni bilo, ki sem ti ga obljubil. Ali smo tako prevzetni ali pa tako bogati, da ne maramo denarja, a?”

“Za pastirja bi rad k vam v planino”, je hitro bruhnil Urh iz sebe. Kar mahoma se je premislil in spremenil svoje obnašanje do Lipeta. “Prosil me je, da bi pri vas govoril zanj. Mislim, da lahko poskusimo — zdaj, ko mene več ne pustite na planine.”

“Ne, tebe ne. Kakor sem rekel. Za Lipeta pa ne rečem, da ne. Res je še mlad, toda če ga Joza mara, je meni tudi prav.”

“O, Joza me že mara” je Lipe veselo zarajal. “Sam me je poslal k vam. Menil je celo...”

“No, kaj?”

“Da bi se nemara še za jančka zmenila, če bi vam dobro služil.”

“Za jančka? Haahaha, fant, ali veš, koliko tak janček stane?”

“Ne, stric. Toda Joza bo vedel. Vprašal ga bom.”

“Kaj boš Jozo spraševal. Saj ti jaz lahko povem. Sicer pa... čemu bi ti to pravil. Če mi bo Joza jeseni povedal, da si se skandal za dobrega pastirja, pa ti ga bom nemara za nameček res pridal k plači. Da boš vedel, da sem res tvoj stric, ki ti dobro hoče. Ali si zdaj zadovoljen?”

“O seveda sem, pa še kako. Kar vriskal bi. Saj se mi je uresničila želja, ki sem vam jo povedal že onega dne, ko sva se prvič videla.”

“No, kaj pa je to bilo?”

“Da se bova radi te paše še zmenila. Zdaj sva se pa res.”

“Viš ga, kroti, kako se ti napihuje. To pot si me res ujel, pa upam, da ne bo v škodo ne meni ne tebi. Urh je pa tudi lahko zadovoljen, ko ve, da je rešen posla, ki mu ni bil všeč”, se je posmehljivo obrnil do sina. “Veš, Urh, marsikaj mi je znano, kar

Prvi slovenski izseljenski kongres

Naša najstarejša in najzaslužnejša slovenska izseljenska organizacija v domovini, Družba svetega Rafaela za varstvo izseljencev v Ljubljani, je sklicala za ponedeljek dne 1. julija 1935 prvi slovenski izseljenski kongres, o čemer je naš list že obširneje poročal.

V svojem razglasu ugotavlja družba, da je pridobljena danes za izseljence vsa slovenska javnost, država, narod in Cerkev, da pa vsi ti dostikrat ne vedo česa da izseljenci pravzaprav potrebujejo. Dobra volja domovine ostaja zato brez sadu, ker domovina, ki je pripravljena narediti za nas vse, kar je po človeško možno, ne ve, kako naj nam pomaga.

Najmanj česar domovina po pravici pričakuje od nas je torej to, da povemo, česa da hočemo. Če niti tega nočemo, če nimamo pravice pritoževati, da domovina za nas nima smisla.

Ker izseljenci v Južni Ameriki zaradi velike daljave in zaradi slabih tukajšnjih gmotnih razmer ne bodo mogli poslati na ta važni prvi slovenski izseljenski kongres nobenega svojega osebnega pooblaščenca, ponovno pozivljamo vsa naša slovenska izseljenska društva, kakor tudi posameznike, naj se zadevno posvetujejo, razgovoré in svoje misli, želje in nasvete čimprej pisмено pošljejo Družbi svetega Rafaela za varstvo izseljencev v Ljubljani, Miklošičeva cesta (Palača Delavske zbornice), Jugoslavija.

S prvim slovenskim izseljenskim kongresom se bo obširneje bavila tudi prihodnja seja širšega odbora Bratovščine živega rožnega venca za slovenske izseljence v Južni Ameriki, ki je bila sklicana za cvetno nedeljo dne 14. aprila t. l., kakor pozneje najbrže tudi bratovščin občni zbor.

Kdorkoli bi torej želel, da razpravlja ta seja oziroma občni zbor tudi o njegovih predlogih, naj jih čimprej sporoči bodisi osebno kateremu izmed odbornic ali odbornikov imenovane bratovščine, ali pa naj jih pisмено pošlje Glavnemu odboru bratovščine živega rožnega venca, Avalos 250, Buenos Aires, Bratovščina bo sestavila namreč posebno SPOMENICO, ki jo bo poslala temu kongresu in razložila v njej svoje misli o tako perečem slovenskem izseljenskem problemu.

misliš, da ne vem. Toda pazi se. Moje prizanesljivosti bo enkrat konec. Če zvem, da si se zopet spajdašil z Melkovim, potem. . .”

Grdo ga je pogledal in odšel mimo fantov na dvorišče.

Urh je mračno gledal za njim. “Vse zve”, je mrmral sam vase. Potem pa je rekel Lipetu: “Tako, zdaj sva bot. Jezik znaš držati za zobmi in to mi je všeč.” Tudi on je odšel po svojem poslu.

(Dalje prihodnjič.)

Josipina Furlan, Buenos Aires:

Pozdrav

Ko bi ptičica bila,
pa bi zletela,
splavala bi,
ko bi ribica bla.

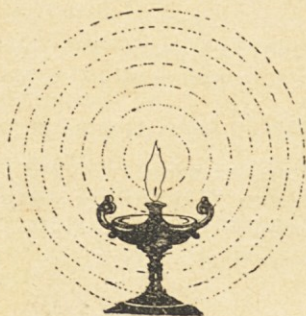
Tja čez morje široko
kjer pomlad smehlja,
tja na Vipavsko,
kjer sem doma.

Razgledala bi se,
klicala na glas,
vsem znancem preljubim:
"Pozdravljam Vas!"

Dni Velikonočne,
vstajenja veseli dan
želega tam trpečim,
čez hrib in čez plan.

Žal, tu bom ostala!
Zato prosim jaz
vas ptičke in ribce,
oblaki sivi, vas:

Nesite iz daljave
voščila in pozdrave
brž jih nesite tja
domov, onstran morja!

Bovec

(Nadaljevanje)

Neprimerno junaštvo: 200 mož proti diviziji 8000 spočitih vojakov! Ob dveh ponudi francoski poveljnik zadnjikrat častni odhod, če se udajo. Hermann zavrne. Četrť ure grobne tišine pred viharjem. Besen napad sledi. Serasu ni več mar za življenje stoterih. Oddelek za oddelkom pada, a nadomesti jih drugi. Francozi so se priplazili že okoli in okoli razbite utrdbe. Vname se na prsobranih boj telesa proti telesu. Zđajci se plamen v trdnjavi razpihne z vso silo. Posadka ima na izbero ali smrt v plamenih ali od francoskih krogel. Hermana malo premišlja. Na čelu svojih skoči ven in se skuša prebiti preko grebena. A zaman, 200 jih pride na enegã. Vsi popadajo krvaveč iz številnih ran. Le stotnik Jankovič, en narednik in štirje vojaki so se napol mrtvi zvezleki izpod mrtvih tovarišev in so ušli preko gorskih grebenov oznanit junaško smrt hrabre četice na Prečelu.

L. 1850. so zgradili dve novi, za tedanje čase močni trdnjavi skoro na istem mestu. Med obema se pa dviga piramida in pod njo bronast lev predrt od puščice. Spomin na padle.

Te borbe so pokazale svetu važnost bovških prehodov tudi za pozneje.

Štiri leta je bilo Bovško, ki je s tolminskim vred tvorilo enega izmed šestih goriških kantonov, pod Napoleonom. Ljudje so čudno gledali s trobojnico prepasane maire—župane, ki so ljudi civilno poročali. Vendar so hvalili urejeno francosko upravo in pa izenačenje vseh državljanov. Fevdalno plemstvo je zgubljalo stare pravice. Toda kakor vsaka, tako je tudi Napoleonova zvezda zatoniãa nad nemškim Leipzgom l. 1813.

Mirna doba "kanclij" in "postiljonov".

Po tem letu so končno veljajno uredili mejo med Bovškim in

Tolminskim, da ni bilo več treba kot v starih časih na sejmu v Srpenci razglašati mejnikov.

Za vojnami je pritisnila lakota. Tedaj so se Bovčani navadili saditi krompir, ki mu pravijo "čompe". To je še dandanes njih glavni pridelek, poleg bovškega sira.

Vrnivša se avstrijska uprava je hitela zopet urejat stare razmere. V Bovec so poslali političnega komisarja, sodnika in državnega gozdnega oskrbnika. Ta se je nad 30 let prepiral z Bovčani za gozdne pravice. Kot po navadi je gosposka tudi to pot zmagala in plavljenje drv po Soči je odslej prenehalo. Domači drvarji so morali s sekiro pod pazduho v hrvaške gozdove.

Ljudsko omiko je povzdignila ljudska šola, ustanovljena v Bovecu okoli l. 1825. Tudi v cerkvi se je pogosteje jela oglašati beseda božja v materinem jeziku. Ljudstvo se je prebujalo. Klic po svoboščinah, ki je l. 1848. odmeval po vsej Evropi, je zbudil tudi naše prednike. Po naših gorah se je predvsem poslanec Anton Gorjup, z Vrha Kanalskega doma potegal za osvoboditev kmetov. 17. septembra l. 1849. je res izšel za Primorsko cesarski patent, ki natanko določa zemljiško odvezo od fevdalne gosposke. Tako je postal naš kmet svoboden gospodar na grudi svojih pradedov. Tudi v občini je zagospodaril le domač človek. L. 1850, so namreč uredili na Bovškem štiri županstva: Bovec, Log, Soča in Trenta. Čez par let pa so Čezsočo odtrgali od bovške občine ter so bovškemu okraju pridelili še novoustanovljene občine Žaga, Srpenci, Trnovo. Vse porečje Soče više potoka Kozjeka je torej spadalo pod Bovško. Šele v novejšem času so jeli Trnovce, ki so že itak pripadali kobariški dekaniji, šteti med Kobaridee. Po nekaterih spremembah so pa Bovecu l. 1868. odvzeli okrajno glavarstvo in mu pustili le davkarijo in sodnijo. To je trgu odvzelo dosti življenja. Kjer so bile "kanelije", so bili uradniki in kmet je kaj prodal. Marsikateri Bovčan je potem moral vzeti popotni les v roke in iti s krošnjo po svetu. In res so se Bovčani kot "hausirerji" dobro obnesli. Gori pod nemškimi Berlinom so že srečali podvzete krošnjarje z Bovškega. Marsikateremu bi bila bridka tujina prihranjena, če bi se bil uresničil načrt za predelsko železnico. Bovec bi bila važna postaja pred predori. Toda nove državne meje so ta načrt še dalj pomeknile v prihodnost. "Pošta", katere postiljon je jel trobentati skozi bovške vasi šele l. 1867, je tudi danes edina vez s svetom. Le da je poštni voz zamenil potni avtomobil, a še ta gre preko Predela med Bovecem in Trbižem, le ko ni snega.

Tako je tudi naš romantični Predel zgubil svoj pomen kot važno trgovsko prehajališče. Ubila sta ga Pontebba in Podbrdo.

Pač, še enkrat je Bovško dokazalo svojo važnost kot prehajalna deželica. Zagrmeli so topovi ob Soči... in so predramili naš ljubki okraj iz mirnega razvoja, ko se je vse (živiljenje v trgu še pretakalo kot v tedanjih romantičnih opisih. Predramil se je v nove razmere, ki so trgu, ljudstvu in zemlji kar prelomile dotedanjo zgodovino.

Grom odmeva od gorá.

V bovški kotel se stekajo tri doline s severa: koritniška, trentarska in lepenska. Zato je naravno, da je avstrijski generalni štab uvaževal že od narave in zgodovine potrjeno važnost kotline in da je utrdil Rombon, Raveljnik 519 m visoki griček sredi kotline in Javošček (1549 m). Nasproti 20. in 92. avstrijski diviziji je stala v soteski pri Žagi divizija italijanskih bersaljerov, po pobočjih Kanina pa bataljoni alincev.

Par mesecev so pokale le puške prednjih straž. 14. avgusta pa je šlo bolj za res. 20. avgusta so bersaljeri prodrli do Čezsoče, tri dni potem pa so zasedli tudi južni del trga. Na vrhu Rombona se je istočasno bil boj moža z možem. Srdito sta se sovražnika zagrizla v skaïne pečine. Kljub junaštvu se ni alpincem posrečilo zavzeti vrha. Naslednji mesec je brigada Aosta napadla avstrijske postojanke v kotlini. Prodrla je izven zadnjih tržkih hiš do Raveljnika, kjer so se nasprotniki zakopali v okope le par metrov narazen. Tako je ostalo dolge mesece do oktobra 1. 1917.

Tedaj je avstrijski armadni zbor pod generalom Kraussom in ena nemška divizija po silni topniški pripravi in po napadu s strupenimi plini udarila na italijanske postojanke pred trgom. Tako se je posrečilo priti četam na Rombonu za hrbet. Italijanska vojska se je pri Žagi še enkrat srdito postavila v bran, a nič ni pomagalo, ker je nasprotnik prodiral že po vseh vrhuncih. Na stotine jih je padlo v soteski Žage. Italijani so se morali umikati čez Stol v kobariški Kot in v Furlanijo. Med tem so pa po Rombonovih strmih pobočjih treskale ročne granate. Nasprotnika ni sta odjenjala. Proti mraku so italijanski optični brzojavi pri Žagi odpovedali. Nemške čete so že plezale skozi Plužne navzgor za hrbet. Italijanska posadka je spoznala, da je odrezana od svojih in 25. oktobra zjutraj se je s silno krvavimi izgubami umikala preko strmih prehodov pod Kaninom.

ZAČETEK IN KONEC

Novi Bovec.

Grom topov se je oddaljeval in je zamiral tam ob Piavi, naš bovški kotel je pa pokazal grozne posledice teh divjih borb. Vse požgano in porušeno....

Vračali so se begunci na rodno grudo in trg je vstal res nov iz razvalin. Zadnje ruševine Jonkove hiše so prav pred kratkim naredile prostor mali fontani. Nove hiše zlasti okoli trga pod farno cerkvijo so vzeli marsikako potezo staremu Bovecu.

Stara bovška hiša je bila kaj značilna. V spodnjih prostorih so bili hlevi. V prvem nadstropju, kamor si prišel po lesenih stopnicah, ki so se končavale z lesenim mostovžem, so pa stanovališča. Strešni okrajki segajo preko mostovža in so nad njim opaženi z deskami. Tako da prideš po lestvi z mostovža na precejšnjo kaščo, kjer so shrambe za žito in seno. Lesena streha je precej strma ter ima tudi na obeh stranskih plateh nagnjen ostrešek. Podobo stare bovške hiše so ohranile še precej tudi nekatere nove zlasti one nasproti novi sodnji. Kjer je v davnih časih stražil stari grad poleg cerkve, se pa dvigajo res lepe in velike vojašnice. Vse je novo in daje trgu novo obliko.

Le dve, tri stare straže so ostale: bovške Kluže, ki jih italijanske granate niso mogle razbiti, tako dobro so znali stari strategji izbrati prostor za trdnjavo. Saj so tu na avstrijskem divizijskem poveljstvu dober streljaj od fronte, celo plesne večere prirejali, tako varne so se čutili v tej prirodni trdnjavi. Nova avstrijska betonska utrdba v katero prideš po železnih hlevih nad Klužami, pa je že prvi mesec vojne postala kup ruševin. Debele oklopne plošče so z oglušujočim bobnenjem odskakovale po pobočju in so se spodaj meter na globok zarile v tla.

Pod trdnjavama ob razpotju v Sočo se vrste pa italijanski in avstrijski grobovi — skoro 2000. Koliko je pa nepokopanih....

Ljubkejši zgođovinski spominek kot ti mrki spomini iz burnih dob je pa cerkvica Matere Božje v Polju, 5 minut iz trga ob poti v Čezsočo. Bajе stoji že iz časov patriarha Pagana v 14. stoletju. Do 18. st. je bila celo farna cerkev. Vojna ji kajpada ni prizanesla. Pozidali so jo sicer na novo, a kje je lepa stara gotška oblika in na presno slikani apostoli, ter leseni izrezljani baročni oltar? Le nekaj obrisov je še ostalo v absidi. Skoro še bolj je zob časa razjedel prastaro gotško cerkvico sv. Lenarta nad cesto proti Klužam. Lepo se vendar še vidijo trdno iz kamena zložene stene abside.

No, in še nekaj potez predvojnega Bovca je v farni cerkvi sv.

Urha, ki se mogočno dviga nad trgom. Od prejšnje cerkve je pa ostalo le par vrst in pa glavni oltar v baročnem slogu.

Današnji Bovec je res lep, zlasti v poletnem času. Zato se tudi množi število letoviščarjev. Ti so danes pravzaprav glavni vir trških dohodkov, kajti prejšnje "hausirarstvo" je odpadlo, na cesti je umolknilo pokanje bičev in škripanje starih tovornih vozov preko Predela, polje da premalo "čomp" in ostalih pridelkov, čeprav je skoro slednji tržan tudi kmet. Bovecu režejo precej kruha letoviščarji in vojaštvo. V najnovjšem času se razprostira pod trgom celo majhno letališče za aeroplane. Par dobrih gostiln skrbi za udobje gostov. Kar imajo tržani preveč na cvenku pa

---

Starinska cerkev
Matere Božje
v Polju

---

lahko nesejo kar v tri bančne podružnice. Čudno, pred vojno, ob večjem blagostanju, jih niso nič potrebovali. . . . ? Končno ne smemo zabiti tudi na planšarstvo s še vedno imenitnim bovškim sirom. V zadnjem času so po Bovškem našteli okoli 900 krav; drobnica (kakih 2500 ovac in 1000 koz) se pa pase bolj v Soči in Trenti. Dobro urejene mlekarne, ki izvažajo maslo v Trst in Gorico, so v Boveu, Čezsoči, Kalu in Srpenici.

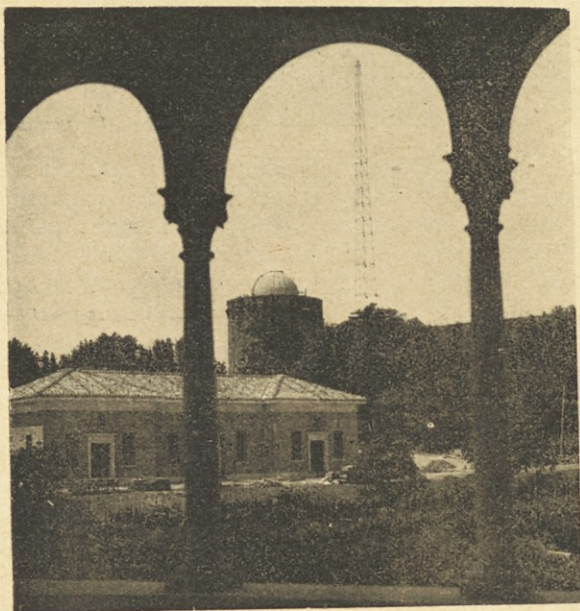
Nekaj zaslužka vrže Bovčanu tudi les iz okoliških gozdov (last države) ter tri ali štiri žage.

Ko smo si tako orisali boje in trpljenje starega in novega Bovca, naj zinem še katero o ljudeh samih. Koliko pa jih je še Bovčanov? Po svetu okoli jih bo precej, doma jih je vedno manj. Bovec je ena največjih goriških občin. Pred l. 1928, ko so priklopili k bovški občini še Čezsočo, Log, Žago in Srpenico, je štel Bovec s sosednjimi seli preko 2300 ljudi. Ko so pa z omenjenim letom utemeljili veliko bovško občino (211 km²) je število obča-

nov narastlo kar na blizu 5000. Že iz teh števil se razvidi tudi, da je bovška deželica precej redko naseljena in da je v njej več gorovja kot orne doline. V trgu z Dvorom vred je okoli 1500 ljudi. To so krčmarji, trgovci in kmetje. Uradništva je malo več. Saj razen sodnije, davkarije, pošte, županstva, dveh domačih hranilnic in ene bančne podružnice ni posebnih večjih uradov. V Boveu je tudi okrožno šolsko ravnateljstvo ter obrtna in kljeklarska šola. Nekaj Bovčanov hodi v rabeljski rudnik, marsikak pa koplje rudo celo v ameriškem podzemlju. Dekleta tudi gredo po svetu. Napol iz potrebe, nekaj pa tudi tako. Zlasti čez zimo hodijo rade služiti v mesta. Zavolj delavnosti jih imajo gospodinje prav rade.

Bovčan je po značaju resen in delaven človek. Je pa zelo družni velika. Čuden je le pojav jetike v tem čistem gorskem zraku. Žaben in v družbi se razvname do pravega veseljaka. Umrljivost

Zemlja je udarila pečat na obraze teh ljudi, burna preteklost jih je utrdila in tudi zarezala marsikako potezo v njih lice. Bog ve, kaj bo pa bodočnost dodelila ljudem in deželici ob "veliki cesti" in kakšni zgodovinski ostanki bodo zanameem žive priče o sedanjem trgu in njegovi kotlini.

Pocitnice na argentinskem kampu

Don Pedro — tako se v Argentini nagovarjamo, kadar govorimo bolj prijateljsko in zaupno pa vendarle spoštljivo — mi je ponudil voz ali, mi je svetoval, naj prijašem na njegov dom, in mi je natančno razpovedal pot. Jaz pa sem odšel — peš, ker je estancija Berendika naši najbližja in na videz oddaljena komaj pet minut.

Zavil sem torej kar počez skozi neko koruzno polje. Kakor sem pozneje videl, je to edina njiva daleč na okrog. Iz raznih vzrokov goje tu samo živinorejo. Koruza ni bila Bog ve kaj, in je kar odgovarjala trudu, ki ga je položil posestnik v njivo. Spomladi je namreč zoral celino, vsejal koruzo, nekoliko pobranal in pustil, naj raste kakor hoče. Seveda raste predvsem plevel. Vendar sem imel priliko od blizu gledati, kako odlična da je ta argentinska zemlja. Ne vem, zakaj se mi je ves čas zdelo, kako da hrepeni in koprni, da bi že mogla roditi. Včasih sem vzel v roko kepo prsti in instinktivno čutil, kako da je prepolna redilnih snovi. Te zemlje seveda ni treba gnojiti. Obdelujejo pa jo drugod vsekakor nekoliko bolj, čeprav je zaradi obsežnosti izključeno tako skrbno obdelovanje kakor po Evropi. Tukajšnjemu obdelovanju zemlje pravimo, da je ekstenzivno, Vaše pa je intenzivno.

Pridem torej iz njive. Preplezam nekatere žične meje, kar nikakor ni bilo vedno lahko. Zaidem v močvirje. Čevlje je bilo treba sezuti. Pred menoj čreda govedi. Prav vesel sem bil, da si bom lahko od blizu ogledal nekaj svobodnih zastopnikov velikega argentinskega narodnega bogastva. Ali — radovednost se mi je skoro izpremenila v strah. Nekoliko ob strani zagledam namreč velikega in pristnega argentinskega — bika v njegovi lastni postavi.

Od argentinskih bikov ste gotovo že slišali, gospa botra, da plačajo za najboljše ogromne svote. Dočim je običajna žival zelo nizke cene, plačujejo za lepo rasle bika nekaterih pasem po deset, dvajset, sto tisoč dinarjev, tudi po pol milijona ali še več, preračunano v Vaše denarje, gospa botra, da si Vam ne bo treba preveč beliti glave. Vsakoletna razstava najboljših bikov je velika na-

rodna svečanost, ki se je udeleži navadno sam gospod predsednik republike.

Veliko sem bil že bral in slišal o argentinskih bikih, ampak nikoli si nisem bil mislil, da se bova srečala kdaj takole na samem sredi argentinskega kampa. Visoko je dvignil glavo in srepro gledal vame in jaz vanj. Jaz seveda ne tako srepro in ne tako samozavestno. Krave so se brž oddaljile. Na enkrat sva si stala sama nasproti. Ne z glavo ne z životom ni trenil.

Kaj hočete, gospa botra, po pravici bom povedal: ustrašil sem se. "Bik je bik", to sem že od zmiraj slišal, in da se z njim ni dobro bosti, Vam potrjuje sam slovenski narodni pregovor. In sedaj je kazalo, da se bo boj vsak trenutek začel.

Kakor se slabo pripravljenemu govorniku na odru krešejo na desno in levo misli vsake vrste, pa malo pametnih, tako sem se jaz v trenutku spomnil vseh zgodb in pravljic o podivjanih bikih tam na Slovenskem, slavnih španskih rokoborcev in vseh nevarnosti, ki so jim izpostavljeni. Prepričan sem bil, da bom boju podlegel, kar je za borileca najslabše. Najhuje pa me je poparila misel, kako bodo tujei pisali domačim, morda v časopise dali in Vi sami bi vtegnili zvedeti: Bik ga je zabodel na argentinskem kampu. Očesa si nisem upal umakniti iz bikovih oči, samo v mislih sem prevdaril orožje, ki bi je mogel postaviti bikovi močni glavi in rogovom v bran. Ničesar drugega kakor par čevljev. S čevlji v rokah ni šel menda še noben torero (bikoborec) na bika. Konec koncev me ohrabri stara misel, da Bog Kranjca ne zapusti. Prevdarim hitro star pregovor, da se bo tisti umaknil, ki je bolj pameten, in da bi me ne postalo sram se začnem nemudoma prav počasi pomikati nazaj. Zdelo se mi je skraja, da hoče bik za menoj, vendar, se je premislil, očitno je bil eden izmed pametnejših, in se ni ganil z mesta dokler nisem bil za žično ograjo: od koder sem mu vesel pomahal v slovo in se urno vrnil domov.

Vam pa dam tak svet, draga gospa botra Mina, če boste res kdaj hodili po argentinskem kampu: peš nikar. Peš ne pridete na argentinskem kampu nikamor. Te ravnine so čudo varljive. Kamor bi sodili, da boste hodili pičle četrt urice, Vam bo treba v resnici dobro uro. Pa kako bi hodili! Preko lagun in čez plotove iz bodočih žic, kar si lahko mislite, da ne more biti posebno prijazno. Celo lagune bi Vas varale. Kar začudili bi se včasih kakšna lepa zelenica da je zrasla pred vami, tako gladka, da bi se Vam nehote vsilila misel, češ kakor nalašč za avtomobilske tekme. Ampak tako bi si mogli misliti samo tako dolgo, dokler bi ne sto-

pili — v vodo, preraslo z enakomerno visoko travo iz katere se dvigajo tu in tam po dober meter visoke redke šibinice z zelenimi, ali ko so zrele, črnimi okroglimi jagodami. Da Vas nič ne spominim bika, ki bi z Vami ne hotel biti tako prijazen, kakor je bil z menoj, posebno, če bi prišli na argentinski kamp z Vašo veliko rdeče pisano židano ruto, ali celo s tavelko židano marelo. To namreč menda že sedaj veste, da se biki posebno zanimajo za rdečo barvo.

Jaz sem obiskal don Pedra ob drugi priliki. Ne samo enkrat ampak večkrat. Samo ne več peš, ampak s konjem, z dvokolnico (surki), ali v sedlu, kar je res bolj pametno. Kónj namreč na estanciji ne manjka. Kaj bi jih: dragi niso, hlevov ne rabijo in ne druge hrane kakor pašo, ki je je tudi dovolj.

Kakšna je torej ta don Pedrova estancija Berendika?

Don Pedrova estancija je izmed manjših v okolici. Za evropske razmere pa seveda vseeno ni majhna. Če bi Vam daroval don Pedro, draga gospa botra, samo tiste hektarje, kar jih ima nad tisoč, bi postali na mah ena izmed redkih slovenskih veleposestnikov s svojimi 350 ha izredno plodne, črne in povsem ravne za enkrat domala še deviške zemlje.

Že sem Vam omenil, da gojijo tukajšnji posestniki skoro izključno samo živinorejo. Don Pedro pase na primer kakih 850 govedi, 4.000 ovac in 50 ali 60 konj. Krompirja in žita sejejo in sade samo kolikor rabijo za dom.

(Nadaljevanje)

Slovenski Tednik

prinaša mnoge dnevne novice iz naše nove in stare domovine, kakor tudi najvažnejše svetovne vesti, in razne socialne in druge članke. List izhaja že šesto leto in ga izdaja slovenska prosvetna organizacija, urejuje pa Ivan Kacin.

Letno stane \$ 5.— m|n. Za inozemstvo \$ 6.— m|n. Naš naslov je:

Uprava Slovenskega tednika

Añasco 2322.

Buenos Aires, Rep. Argentina.

DRAGI MOJ SLOVENSKI DOM:

dokler jaz živela bom,
 jezik vedno bom gojila
 ki ga mati me učila
 bom na ukov se držala
 ki slovenska hiša mi jih dala.

ŽENSKI VESTNIK

Priprava jedi

(Nadaljevanje)

Znano je, da ne rabi vsako hranivo enako dolgo časa, da je kuhano. Kako dolgo da kuhaj posamezno jed, mora vedeti gospodinja iz prakse. Ne preveč ni dobro, ne premalo. Premalo kuhana jed je "pretrda", razni "divji" okusi in duhovi se iz nje še niso izprostil, zato je neokusna, morebitne bolezenske kali lahko v njej še vedno živijo, zato je lahko nezdrava. Pa tudi prekuhana jed ni dobra, ker bi v tem slučaju voda izmozgala iz nje in deloma uničila preveč okusnih in redilnih snovi.

Jed, ki smo jo predolgo kuhale, se razkuha, ni več tako slastna in tečna, pa tudi ne več tako redilna. Koliko časa je treba kuhati kakšno jed, Ti pove izkušnja.

Drugi način priprave jedi je pečenje.

Pečemo poleg drugega zlasti meso toplokrvnih živali in rib.

Razni narodi pečejo svoja živila na različne načine, ki so izšli deloma iz dolgotrajnih izkušenj in ki so včasih primerni samo za gotove pokrajine in dežele, ki imajo svoje posebno podnebje in druge svojske krajevne razmere, včasih pa se jih je mogoče posluževati povsod. Povdarjam, da bodisi v naših krajih doma na Slovenskem, bodisi v Argentini niso porabni vsi ti različni načini o katerih beremo včasih tudi v kuharskih knjigah. Tudi ne uspe na primer pri nas v Argentini vsak način priprave jedi, kakor smo ga bile vajene doma, za naše domače kraje pa nemara nekateri argentinski načini ne bodo pripravni.

Zelo znan je takoimenovani angleški način pečenja, ko skušamo čimprej prevleči meso s kožico, kar preprečuje, da bi izhlapevali iz mesa duhovi in se iztekali sokovi, ki se pri pečenju tvorijo v notranjosti mesa.

Znano je tudi, da tista mesta, ki so se pri pečenju preveč izsušila in zlasti če so se tudi že nekoliko pripalila, obložimo s kosci presnega masla, ki omili duh in okus pripaljenja.

Dobra pečenka mora narasti, mesna vlakna morajo biti napa, površje trdo, notranjost pa mehka, da se rada reže. Četudi je pečenka do kosti dobro prepečena, se mora pocediti iz nje sok, če jo narežemo.

Paziti je treba, da pečenke ne pečemo predolgo, ker izgubi sicer na okusu in hranilni vrednosti. Pravega pravila seveda spet ne moremo navesti, ker je odvisno trajanje pečenja od mnogih okolnosti, od vročine ognja, od velikosti kosa, od starosti, svežosti, vležanosti mesa, katero pečemo itd.

Posebno za manjša gospodinjstva je priporočljivo pečenje, pravzaprav kuhanje manjših rezin mesa v masti, kar je tudi zato pripravno, ker se ni treba bati, da bi se pečenka pripalila. Seveda gospodinja tudi v tem slučaju ne sme zapustiti štedilnika, ogenj mora biti dovolj močan in paziti je treba res prav na trenutke, da bo meso pravilno kuhano oziroma pečeno.

Nekatere stvari pečemo v zaprtem razgretem zraku, na primer kruh, sadje, krompr, razne kolače. Vročina sme iti do 175° C. Tako pripravljena hranila se močno osuše in prevlečejo s skorjo.

Pri tovrstnem pečenju toplote ne dovaja samo zrak, ampak tudi razgreta tla peči v kateri se jed pripravlja.

Razlika pri pečenju v masti ali v peči je v glavnem le ta, da peč hranila bolj izsuši, dočim ostanejo v masti bolj sočna. Vendar to ni nobena hiba enega ali drugega načina, marveč samo svojski način, ki ga eno ali drugo hranivo zahteva.

Posebno v Argentini je znano tudi še takoimenovano pečenje na ražnju, znameniti argentinski asado. Mnogo argentinskih družin tedne in tedne ne uživa drugega kakor asado, mate in gažeto (galleta), ki je na poseben način pripravljen kruh, ki ostane tudi v veliki argentinski vročini več tednov dolgo užiten. Pri pečenju na ražnju je izpostavljeno meso neposredni vročini plamenov. Da se ne pripali, polivajo na ražnju pečeče se meso pri nas doma navadno z maščobo, argentinski kuharji pa so tako spretni, da ga tudi brez maščobe ne pripalijo.

Gospa Simona

Napisal **Konstancij C. Vigil**
Avtoriziran prevod iz kasteljanščine.

N deček je živel, sicer dober, ampak tako ubog da si je moral zunaj po polju iskati hrane za svoj vedno lačni kljunček. Kadar je deževalo, je bil raje lačen, kakor bi si zmočil suknjico, se morda prehladil, zbolel in celo umrl, če bi ne posijalo pravočasno sončece, ki ga je edino moglo posušiti in ogreti.

Njegova obleka je bila prekratka, da bi mu pokrila vsaj nožice. Tudi je vedno hodil razoglav. Pač pa je svojo glavico vsak dan okopal v bližnjem studencu, na kar mu jo je veter vsakokrat gladko počesal.

Kljub vsemu je bil vedno vesel, živahnih oči in je neprestano žvrgolel pesmice, katerih so ga naučili starši, ko je še frfotal za njimi.

Nekega jutra je silno lačen iskal na polju semenja, da se odtešča. Kar zagledal polno dobrega pšena raztresenega po travi. Brž skoči tja, pozoblje eno zrnce, drugo, toda — naenkrat ga pokrije mreža. Prestrašen skoči, da bi ušel, ampak neka roka ga zagrabi in stisne, in ko se je spet zavedal, je bil zaprt v kletki.

Strašno mu je bilo hudo. Ni mogel razumeti, zakaj da so ga zaprli. Nikomur ni storil žalega. Tudi mu nihče ni dejal, da takega dobrega pšena ne sme zobati. Toda, tisti, ki ga je ujel, je bil mlad deček, ki očitno ni mogel razumeti ujetnikove nesreče.

Kaj ga res ne bo nihče rešil? Mamica in atek bi mu mogla

pomagati. Ampak, kje sta? Žalostno začivka po njih: "Očkaaaa! Mamaaaa! Póme priditaaa. K Vaaam hočem!" Toda, od nikoder ni odgovora.

Začne torej pregledovati svojo kamrico, če bi ne našel kje luknjice, kakšne zlomljene žice in bi zletel v zlato prostost. Ampak nič, nič, nič.

"Očkaaaa! Mamaaaa! Stran hočem", je čivkal in prosil.

Kako hudo je biti ptič, pa leteti ne moreš!

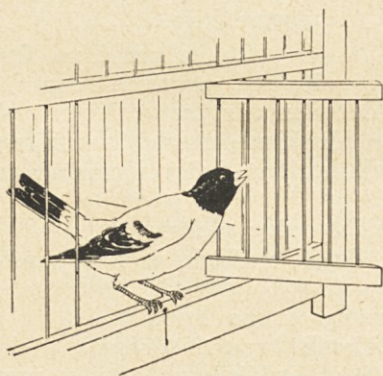
Ko se je zmračilo, je začel klicati tovariše, s katerimi je hodil skupaj spat, da bi veselo sfrfotali na isto vejico, kakor po navadi. Nobenega glasu! Obupal bi.

Še bolj žalosten pa je postal drugo jutro. Začel je jokati za drevjem in poljem. Ko se je spomnil sonca, se ni dal utolažiti. In čistša, sveža voda v studencu, kamor več ne more! Ne more se udati v usođo: ujetnik je.

Žalosten pritisne torej svojo glavico na mrežo in začne preišljevati: "Morda sem nevede zagrešil kaj zelo hudega, pa me sedaj kaznujejo za to!"

S solzami v očeh je zaspal.

Skoči, nekega dne s palčice na kateri je presedel cele dolge dni, in začudeno zapazi, da so vrata njegove ječe odprta. Pomoli torej vun svojo glavico, pregleda sinje nebo, in že sfrči! Dve sekundi in bil je že zelo daleč. Kakor da sanja se vozi preko streh male vasice. Krepko maha s perutničkami. Leti in leti, dokler ne zagleda zelenih travnikov in senčnega drevja. Njegovo srcece kar skače od veselja!

Počasi se spusti na breg bistrega studenca. Urno skaklja do

fota iskat si hrane preko zelene livadi, tako lepe in sončne.

Naslednja pomlad. Štiri ptičke sede prav blizu skupaj na zeleni vejici.

Vpraša tedaj ena izmed njih svoje tovarišice:

“Ali poznate, prosim, gospo Simono?”

“Ne, ne, ne,” odgovarjajo ptičke.

“Gospa Simona je Sraka, izkušena, velika, pa dobra in čedna Sraka, ki živi v onem gozdu tamkajle...” in govornica nalahno privzdigne nogo in pokaže z njo daleč čez mestne hiše.

“To se pravi na Golovcu”, povzame ena izmed ptic, zakaj bile so ljubljanke, doma iz parka Tivoli pod Rožnikom, prav poleg lepega mesta Ljubljane, skoraj še v njem.

“Da, da! Na debeli bukovi veji gori na Golovcu ima svojo šolo. Ali veste, česa uči svoje učence?”

“Ne, ne, ne, ne!” odgovorijo ptičke kakor v zboru.

“Uči jih, kako naj se varujejo, da jih ne bodo vjeli in zaprli v kakšno kletko.”

“To me pa res zanima!” se hitro oglasi ena izmed ptic.

“Svoje žive dni še nisem videl kletke!” zavrči drugi.

“O, jaz pa sem jo videl in dosti bridkih ur sem v njej prebil,” misli bivši ujetnik in začne prigovarjati: “Pravim vam, v

šolo pojdimo! Dobro me poslušajte, kaj se mi je bilo lansko leto dogodilo..."

In jim začne pripovedovati Črnoglavček, kako da je izgubil svobodo in kako hudo mu je bilo v ječi. Tako žalostno jim je pravil, da so zajokale vse tri ptičke, ko so čule Črnoglavčevo nesrečno zgodbo.

Ko je bilo žalostne povesti konec, pristavi Črnoglavček:

"Sedaj vidite, da se res izplača hoditi v šolo..."

"Seveda, seveda, seveda!" so se dali prijatelji hitro pogovoriti. "Pojdimo, pojdimo, pojdimo! Seveda, in takoj pojdimo!"

In odlete izpod Rožnika čez vse ljubljansko mesto tja na ono stran vrh Goloveca.

Tam jih je že čakala gospa Simona, ali po argentinsko doña Simona, kar ji je bilo posebno všeč. Sedela je na debeli bukovi veji. Bila je res častitljiva Sraka, v plavo oblečena, s čepico enake barve in mogočnim dolgim repom.

Pod vrhno obleko je bilo različno videti robčke snežno belega perila. Bila je pristna argentinska sraka, ki je z diplomatskim potnim listom in brez konzularnih taks priletela naravnost iz Argentine gori na Golovec pri Ljubljani, da vse operjene ljubljanske srajce uči življenjske modrosti.

Priznati je treba, da je prav dostojanstveno čepela visoko gori na veji, učenčki in učenke pa so se spoštljivo razvrstili v primer-

ni razdalji okrog nje in napenjali svoja mala ptičja ušesa, da bi jim ne ušla nobena njenih modrih besedi.

Naenkrat se gospa Simona sredi pouka srdito zadere:

"Pravijo, da sem tatica! Pa vsi vidite: kar imam so mi moji učenci prinesli prostovoljno. Danes mi je prinesla Siničica tale naprstnik, gospod Vrabeč pa tale košček žice."

"Jaz sem ti priuesel lep konec niti, gospa Simona!" se oglasi črn Kos, čigar dar je bila gospa Simona malec nehvaležno prezrla.

"Da, tukaj je tvoja nit. Škoda da je prekratka in ne morem navezati nanjo niti šolskega zvonca".

“Gospa Simona”, se oglasi najmanjši izmed Škorceev, “zadnjič si obljubila, da nam poveš, po čem lahko spoznamo človeka.”

“Tako je. Ampak, pojdimo lepo po vrsti! Tiho! Sedaj začenjamo pouk!”

Vsi kljunčki mahoma utihnejo in gospa Simona začne razlagati.

“Dragi moji učenci! Žvrgolenje je nevarna stvar. Žive barve so zelo nevarne! Ljudje nas zasledujejo zaradi enega, kakor zaradi drugega. Zato ne dela prav kdor hodi žvrgolet preblizu hiš, kakor dela včasih kakšen neumen kos...”

Donja Simona, pravijo naša mama, da me ne bodo več pošiljali v šofo, če boš še kdaj rekla da smo kosi neumni!” Tako se ji je korajžno odrezal eden izmed najmanjših učenčkov kosek Rumeni Nosek.

Gospa Simona pa mu je tudi ni ostala dolžna: “Reči mami, naj mi raje prinese že enkrat tistega mastnega ogrca, ki mi ga je obljubila za šolnino! — Ponavljam, da sta nevarna petje in perje živih barv. Če torej zapazite, da se vam bliža človek, hitro ne-

hajte žvižgati, potuhnite se in pritisnite k veji, ki je najbolj polna gostega listja.

Naj vam povem sedaj, kako lahko spoznate človeka... Pozor! . . . . To gnusno bitje hodi z dvema nogama po tleh, z dvema pa maha pozraku... Ali ste razumeli?...”

“Gospa, gospa učiteljica!” čivkne najmanjši šolar Kraljiček, “Vrabček me pa kavsa!”

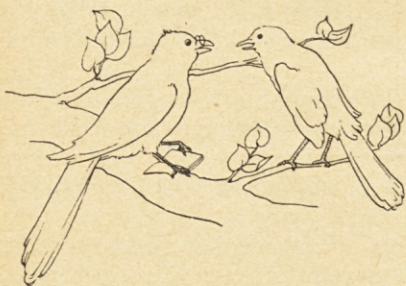
“Tiho!” zahrešči donja Simona. “Vrabček, za kazen sem k meni! Ne verjela bi, da še v šoli ne morete biti mirni! . . . . Dalje se je treba varovati niti, žic in pušk. Najhujša je puška. Kadar zaslišite hudo grmenje in zagledate luč, kakor bi se zabliskalo, hitro se skrijte in pri miru, kakor da ste mrtvi! To je bil strel iz puške.”

“O, sinoči je strašno pokalo in se bliskalo” se oglasi Žolna v pisani suknjici “pa smo se brž skrile, kakor ste nas učili, gospa Simona.”

“Neumnica,” hrešči gospa Simona vsa rdeča od nevolje “ponoči in v slabem vremenu ne hodi nihče na lov.”

“Kaj je res, da je žica tako nevarna”, se oglasi Škrjanček.

“Vedno in povsod, dragi otrok! Ali ne veš, da so večinoma vse kletke iz žice”, potrpežljivo uči donja Simona.

Zdaj se oglasi klepetava Šogica:

“Že dobro, ampak meni je pravila Sova, da že prav dolgo poseda po žicah, pa se ji ni še nikoli nič žalega pripetilo!”

Gospa Simona je postala na to sila ogorčena: “Kaj? Ti se potepaš s Sovami? Potem nisi vredna, da sediš v moji šoli! Sove so najgrše in najhudobnejše živali! Ponoči brodiijo okrog in kjer najdejo kakšne majhne ptičke same doma v gnezdu, jih gotovo požro cele in žive... Le kako si se mogla sprijazniti s tako živino?!”

“Jaz sem pa slišal, da tudi Srake jeste majhne ptičke”, se oglasi nestrpni Kalin.

“Ali boš držal jezik za zobmi!” zakriči gospa učiteljica Sraka tako silno, da so vsi mislili: moral se ji je razklati vrat: “Ravno ti si poklican, da vtikaš svoj kljun v moje predavanje!”

Kalinova opomba je vendar vlila mnogo strahu v drobna srčeca malih učenčkov. Veliko

se jih je začelo pripravljati, da bi odleteli ob prvi nevarnosti.

Učiteljica je brž zapazila strah in zaključila šolo:

“Za danes naj bo dosti!... Ti, Kalin, boš ostal danes za kazen zaprt... Druge vas pa še enkrat opozarjam, da žalostno končavajo vse ptice, ki ne marajo k meni v šolo. Jutri bom predavala o zanjkañ. Na svidenje!”

Hitro so odletele ptičke, izvemši Kalina, ki je ostal za kazen res zaprt. Od tistega dne ga nihče nikdar več ni videl.....

Donja Simona najbrže še vedno poučuje tam gori na Golovcu onstran Ljubljane, v najbolj gosti goščavi, tako da njene šole reš ni lahko najti.

Premnoge ptice se morajo zahvaliti samo njenim modrim naukom, da so še vedno ostale pri življenju.

Tođa nevednost je med ptičjim rodom še vedno velika, zaradi česar puške, kletke in zanjke še vedno žanjejo obilno žetev.

Črnoglavček pa ima svojo učiteljico vedno rajši. Vsem ptičjim tovarišem nujno priporoča njeno šolo. Kadar le more prinese Donji Simoni kakšen dar. Saj pa je tudi tako reva.

Ali si že kaj pisal gospej botri Mini? Kakor nam sporoča, je zelo vesela vsakega pisma in bo na vsako rada odgovorila, dobrim pisateljem pa bo poslala tudi kakšno lepo slovensko knjigo v dar. Njen naslov je:

GOSPA BOTRA MINA,

Aljaževa cesta št. 3

P. JESENICE—FUŽINE (Jugoslavija)

VIGILOVE POVESTICE

so gotovo najboljše, kar premore Južna Amerika v mladinskem slovstvu. Doslej je izšlo 86 povestic vezanih v ravno toliko knjižic in tiskanih na finem papirju in bogato in res umetniško ilustriranih. Stanejo samo po deset centavov, dobite pa jih v vsaki knjigarni. Knjižice so sicer majhne, ampak naravnost razkošno opremljene in samo zato neverjetno cenene, ker jih tiska gospod Vigil v svoji lastni tiskarni in v ctotisočernih izvodih. Poizkusite in Vam ne bo žal. Vašim otrokom z bodo budile te povestice domišljijo, jih zabavale, učile in boljšale, pa tudi Vi sami jih boste brali z veseljem.

Iz naše bogate zaloge slovenskih knjig Vam posebej priporočamo:

Ljubezena družina,
knjigo, ki bi jo morali dobro poznati vsi, kateri so ali hočejo postati ženini in neveste. Stane \$ 1.50.

Protinovim svetovom,
knjiga, ki bi jo morali poznati vsi, kateri živimo v Ameriki. Izšla je pred kratkim v Gorici. Stane \$ 1.50.

Visoška kronika,
ena izmed najboljših slovenskih povesti. Stane \$ 1.50.

Mladi junaki,
najpripravnejša čitanka za slovensko izseljensko mladino, 80 strani in 28 celostranskih slik. \$ 0.50.

Za \$ 5.— Vam pošljemo vseh teh petero knjig priporočeno kamorkoli v Ameriko. Ne zamudite te lepe prilike. Najlepše velikonočno darilo.

Uprava Duhovnega življenja,
Avalos 250, Buenos Aires.

Dr. JUAN ANGEL
MARTINOLICH
odvetnik
MONTEVIDEO 481
U. T. 35-5223

NAŠE SESTRE na DOCK SUDU
so otvorile otroški vrtec v ulici M. E. Estevez 1200, kjer sprejemajo otroke od 2 let naprej. Podučujejo odrasla dekleta v ročnih delih, petju in raznih jezikih

Službeni vestnik Slovenske katoliške misije
Boletín de la Misión Católica Eslovena

CERKVENI KOLEDAR

7. april — tiha nedelja — slovenske božje službe po navadi. Pri sveti maši bo danes spet pel mladinski cerkveni zbor.

8. april — ponedeljek — spomin svetega mučenca Edesija, ki je bil za časa cesarja Maksimilijana Galerija vržen v morje zaradi Kristusa.

9. april — torek — spomin svete Marije Kleopove, sestre Marije, Matere Gospodove, ki je skupaj z njo, Janezom Evangelistom in še nekaterimi svetimi ženami stala pod križem Gospodovim.

10. april — sredo — spomin svetega preroka Ecehijela, ki je bil v babilonski sužnosti umorjen zato ker je neustrašeno in stanovitno svaril in h dobremu opominjal svoje izraelsko ljudstvo. — Zapovedan post: pritrganje v jedi.

11. april — četrtek — spomin svetega Domniona, škofa v Saloni poleg današnjega Splita, in osmerih vojakov, ki so bili hkrati z njim do smrti mučeni zaradi stanovitne vere v Kristusa.

12. april — petek — spomin žalostne Matere božje. Zapovedan postni dan: pritrganje v jedi in zdržnost mesnih jedi.

13. april — sobota — spomin svetega Justina, enega izmed največjih učenjakov iz prvih časov krščanstva, katerega nekatere knjige so se ohranile do današnjih dni.

14. april — evetna nedelja — ob **poldesetih** dopoldne blagoslov oljk, pasijon in sveta maša, popoldne ob štirih sveti križev pot z ljudskim petjem in litanije z blagoslovom kakor po navadi.

NEDELJSKO BERILO

Hebr 9, 1—15

Bratje!

Kristus je prišel kot veliki duhovnik prihodnjih dobrin skozi večji ter popolnejši šotor, ki ni z roko narejen, to je, ni od tega sveta;

tudi ni s krvjo kozlov in juncev, ampak z lastno krvjo enkrat za vselej vstopil v svetišče ter pridobil večno odrešenje.

Zakaj, če kri kozlov in volov in potresen juničji pepel ognjene posvečuje glede telesne čistosti, koliko bolj bo kri Kristusa, ki je po Svetem Duhu samega sebe dal Bogu v brezmadežno daritev, očistila vašo vest od mrtvih del za službo živemu Bogu.

---

(1) Današnje nedeljsko berilo je izbrano iz pisma apostola Pavla Hebrejem, to je aramejsko govorečim kristjanom v Palestini, ki so se bili iz judovstva spreobrnil v krščansko vero.

Med temi kristjani jih je bilo veliko, ki so se bili spreobrnil samo na pol, ki niso še prodrli v krščanskega duha, zato so imeli med njimi posebno lahko delo krivi učitelji, ki so delali med njimi resnično velike zmede. Ostro so napadali Pavla in njegov nauk, kakor smo že zadnjič videli. Zlasti so učili, da morajo spolnjevati kristjani tudi vse judovske postave, sicer se ne bodo zveličali.

Tem iz judovstva spreobrnjenim vernikom je napisal tedaj apostol Pavel posebno pismo, da jih primerno pouči in obvaruje, da bi se nepoučeni ne vrnili morda v judovstvo.

To pismo se v marsičem razlikuje od drugih Pavlovih pisem. Že po svojem slogu, to je po vrstnem redu besed. Splošno sodijo, da je bilo pisano za časa prvega Pavlovega jetništva v Rimu, to je leta 63 po Kristusu. Najbrže ga Pavel ni, pisal sam osebno, marveč je samo kateremu izmed tovarišev (Aponu ali Silvanu) naročil, kaj in kako da naj piše.

Hkrati je to pismo za preprostega čitatelja današnjih časov tudi zato težko razumljivo, ker piše o nam tako malo znani judovski postavi kakor o samo po sebi in vsem umevnih stvareh. Naslovniki so namreč to postavo res dobro poznali, saj so bili v njej vzgojeni.

Kratko povedano dokazuje to pismo koliko da je naš veliki duhovnik Kristus vzvišen nad judovskimi duhovniki, nad velikim duhovnikom, katerih so Judje nedopovedljivo spoštovali, pa tudi nad vsemi angeli in nad samim judovskim postavodajalcem Mozesom. Ravno toliko pa je tudi krščanska postava in krščanska vera vzvišenejša kakor judovska. Kristjani naj se je torej trdno drže in naj se varujejo judovskih zmot.

(2) Neposredno pred našim današnjim nedeljskim berilom, ki se začne — kakor vidimo zgoraj — z enajsto vrsto devetega poglavja celotnega pisma Hebrejem, omenja apostol, kako je smel judovski veliki duhovnik samo enkrat na leto stopiti v Najsvetjše, da je tam molil v imenu vsega ljudstva, kako je moral iti skozi sveti šotor v katerem so navadno opravljali Judje svoje daritve, in se preje s krvjo v spravo za svoje in ljudstva grehe Bogu darovane živali očistiti. Novi veliki duhovnik Kristus pa se je z lastno krvjo očistil in odrešil svoje ljudstvo, predno je stopil v nebeško najsvetejše. Če je torej svojčas že po Mozesovi postavi zapovedana živalska kri posvečevala nečiste, koliko bolj nas bo Kristusova kri rešila mrtvih del, to je greha, ki nosi duhovno smrt, za službo živemu Bogu.

Nedeljska misel, ki jo večkrat med tednom prevdarjaj:
Náš veliki duhovnik Jezus Kristus nas je s svojo lastno krvjo

odrešil in očistil. Bodimo zato njegovo ljudstvo, vneto za dobra dela!

VELIKONOČNO SVETO OBHAJILO JE ZNAMENJE
LJUBEZNI DO KRISTUSA IN ZVESTOBE NJEGOVI
CERKVI. NOBENA TEŽAVA NAJ TE NE STRAŠI PRED
NJIM. BOLJŠE JE VSE IZGUBITI, KAKOR IZGUBITI
LJUBEZEN IN POSTATI NEZVEST.
NAŠA POSEBNA ŠTEVILKA

MALO KATEKIZMA ZA NAŠE MALE

Juda Iškarijot je med Gospodovo zadnjo večerjo vstal in šel k Jezusovim sovražnikom. Jezus in drugi učenci pa so opravili zahvalno molitev in potem šli na Oljsko goro. Med potjo je rekel Jezus učencem: "To noč se boste vsi pohujšali nad menoj." Peter mu je rekel: "Če se bodo tudi vsi pohujšali nad teboj, jaz se ne bom. Pripravljen sem, s teboj iti v ječo in smrt." Jezus pa je rekel Petru: "Preden bo petelin dvakrat zapel, me boš trikrat zatajil."

Ko so prišli na Oljski gori do vrta Getsemani, je Jezus rekel učencem: "Sédite tukaj, medtem pojdem tja in bom molil." In vzel je s seboj Petra, Jakoba in Janeza in šel dalje. Začel je žalovati in je rekel: "Moja duša je žalostna do smrti. Ostanite tukaj in čujte z menoj." Nato je šel malo naprej in je pokleknil ter molil: "Oče, vzemi ta kelih od mene, vendar ne moja, ampak tvoja volja se zgodi."

Medtem so učenci zaspali. Jezus se je vrnil k njim in je rekel: "Ali niste mogli eno uro čuti z menoj? Čujte in molite, da ne pridete v skušnjava." Učenci so pa zaspali še v drugo in v tretje.

In Jezus je sam trpel in molil. Obšle so ga smrtne težave in začel mu je teči pot kakor kaplje krvi. Prišel je angel in ga pokrepčal.

Potem je šel Jezus k učencem in jim rekel: "Vstanite, pojdemo! Glejte, izdajavec se je približal."

Pomni. Na Oljski gori je Jezus gledal pred seboj, kako ga bodo mučili. Videl je biče, trnjevo krono, križ. Gledal pa je tudi naše grehe. Bil je tako žalosten, da je potil krvavi pot. V rožnem vencu molimo: ki je za nas krvavi pot potil.

V nespokornosti trdovraten ostati je izmed vseh grehov največji; nikdar ne obžalovati svojih prestopkov je resnično satanska narava.
(Cervantes)

Čez nekaj dni je rekel Pavel Barnabu: "Vrniva se in pogledjva, kako je z brati po vseh mesti, v katerih sva oznanjala besedo Gospodovo." Barnaba je hotel s seboj vzeti tudi Janeza, s priimkom Marko. Pavel je pa mislil, da naj bi njega, ki se je bil ločil od njih v Pamfiliji in ni šel z njima na delo, ne jemal s seboj. Prišlo je do tolike nejevolje, da sta se razšla in da je Barnaba vzel Marka ter odpiul na Ciper. Pavel pa si je izbral Sila in je odpotoval, od bratov priporočen milosti Gospodovi. Potoval je pa skozi Sirijo in Cilicijo in utrjeval cerkve.

Prišel je tudi v Derbo in v Listro. In glej, bil je tam neki učenc, po imenu Timotej, sin verne judovske žene (148) in poganškega očeta, na dobrem glasu pri bratih v Listri in Ikoniju. Tega je Pavel hotel imeti, da naj gre z njim. Vzel ga je torej in ga zaradi Judov, (149) ki so bili v tem krajih, dal obrezati; zakaj vsi so vedeli, da je bil njegov oče pogan.

Ko so potovali skozi mesta, so jim v spolnjevanje izročali naredbe, ki so jim sklenili apostoli in starešine v Jeruzalemu. Cerkve so se torej utrjevale v veri in vsak dan rastle po številu.

Prehodili so Frigijo in Galaško deželo, ker jim je Sveti Duh zabranil oznanjati nauk v Aziji. (150) Ko so prišli do Mizije, so skušali priti v Bitinijo, pa jim ni pustil Duh Jezusov. Šli so torej skozi Mizijo in so stopili v Troado. In ponoči je Pavel videl prikazen: neki Macedonec je stal pred njim in ga prosil: "Pridi v Macedonijo in pomagaj nam!" Ko pa je videl prikazen, smo (151) takoj iskali prilike, kako bi odšli v Macedonijo, prepričani, da nas je Bog poklical, da jim oznanimo blagovest.

(148) Evnike (2 Tim 1, 5).

(149) Ni šlo za načelno vprašanje, je li obreza k zveličanju potrebna, marveč za to, kaj more več koristiti misijonskemu delu med Judi. Ko je bilo treba braniti načelno stališče proti judovski ozkosrčnosti (Gal 2, 3), Pavel ni dovolil obreze.

(150) Azija je ime rimske provincije, ki je obsegala ves zahodni obrežni del Male Azije z glav. mestom Efezom.

(151) V Troadi se je Pavlu pridružil sv. Luka, pisatelj Apostolskih del, zato se odslej nekaj časa potovanje popisuje v 1. osebi množine.

Na cvetno nedeljo dne 14. aprila bo ob treh popoldne v navadnih prostorih Avalos 250 SEJA ŠIRŠEGA ODBORA Bratovščine živega rožnega venca. Prosimo polnoštevilne in pravočasne udeležbe.

Germánico, Sao Paulo, Rua Alvarez Penteado 19 — Banco Germanico, Santos, Rua 15 de Noviembre 164 — Banco Holandés, Sao Paulo, Rua da quintanda 9.

Paraguay: Banco Germánico, Asunción, Calle Pres. Franco esq. Chile.

Banco Germánico, Valparaiso, Calle Pratt 238.

Chile: Banco Germánico de la A. S., Santiago, Calle Huerfanos 833 —

Francosko, Belgija in Luksemburg: Banque Baruch et Cie., Paris, 14 rue Lafayette.

Holandsko: Hollandsche Bank — Unie N. V., Geseengracht 432, Amsterdam, Holandija.

Nemško: Deutsch-Südamerikanische Bank A G., Mohrenstrasse 20, Berlin.

SLOVENSKA KROJAČNICA IN TRGOVINA

z manufakturnim blagom po konkurenčnih cenah.

Priporočila se: Sebastian Mozetič

Buenos Aires

OSORIO 5025 (La Paternal)

ZAVOD NAŠIH ŠOLSkih SESTER v ROSARIJU

calle CORDOBA 1646

sprejema na stanovanje in hrano
deklece, ki obiskujejo notranjo
ali katerokoli zunanjo šolo.

— ZAVOD — SV. CIRILA IN METODA

sprejema dečke v popolno varstvo
Obrnite se pisмено ali osebno na:

ASILO LIPA, VILLA MADERO
C.G.B.A. (Bs. Aires)

“CLINICA DENTAL DEL PLATA” CARLOS CH. LALANNE

CARLOS PELLEGRINI 311 esq. SARMIENTO
Sprejema vsak delavnik od 9—11.30 in 14—18 h
GARANTRANO VSE V STROKO SPADA-
JOŠE JELO. BREZPLAČNA POSVETOVA-
NJA. — SPECIJALIZIRAN ZA BOLEZNI
(PRELUKNJANJE) NEBA.

Banco Germánico

DE LA AMERICA DEL SUR

Av. L. N. Alem 150 - BUENOS AIRES - 25 de Mayo 149-59

Predstavnik za celo Južno Ameriko:

PRVE HRVATSKE ŠTEDIONICE - ZAGREB

POŠTANSKE ŠTEDIONICE - BEOGRAD

ZADRUŽNE GOSPODARSKE BANKE - LJUBLJANA

BANCO DI ROMA - GENOVA

Pošljite Vaša denarna nakazila v stari kraj, samo tem
sigurnim potom.

BRZOJAVNO!

Z AVIJONOM!

Z POŠTO!

Naše uradne ure: od 8 $\frac{1}{2}$ do 7 zvečer; ob sobotah do 12 $\frac{1}{2}$.

Sigurnost! Brzina! Uslužnost! Poverjenje!